

BALANCE KUNSTNEREN *Brygmann*

”HVIS DU ER FOR KENDT TIL DET HER STED,” LYSER EN REKLAME FOR TELEFONI PÅ PERRONEN OVERFOR. LEX & KLATTENS SATIRISKE POPKLASSIKER OM AT VÆRE FOR KENDT LEVER I BEDSTE VELGÅENDE. DET SAMME GØR MARTIN BRYGMANN. MANDEN BAG MUSIKKEN TIL DETTE – OG MANGE ANDRE – HIT. MANDEN, SOM APPETIZE NETOP HAR TAGET AFSKED MED, DA REKLAMESKILTET TØNER FREM PÅ PERRON 26. MANDEN, SOM HER FORTÆLLER OM TILLID, TRO OG TABUER.

Tekst HANNE HEDETOFT | Foto CLAUS PEUCKERT

- Jeg er måske noget af det mindst uddannede, man kan være. Men det er slet ikke med vilje. Der er ingen specielle principper omkring det. Jeg er bare kommet ind i tingene ad omveje, siger Martin Brygmann.

Og det er ikke så få ting, multikunstneren Brygmann har været omkring. Derfor er det heller ikke kun en pudsig tilfældighed, at APPETIZE's udsendte støder på en reklame med direkte referencer til Martin Brygmanns virke, netop som interviewet med ham er afsluttet. Det vidner i lige så høj grad om omfanget og populariteten af de mange projekter, han har bag sig. Sidste skud på stammen er sommerens udgivelse af *Brygmanns Bedste Sange*.

Mellem kontrol og kaos

- Jeg er ekstremt god til at være i nuet, siger Martin Brygmann og ser da også ganske nærværende ud – på en afslappet facon. Samtidig kalder han sig både ambitiøs og målrettet:

- Faste mål er vidunderlige. Uden dem ville jeg bare gå rundt i haven og tusse, siger han med et smil.

Det handler om balancen mellem at styre og at give slip. Nødvendigheden af at kunne balancere bliver et gennemgående tema i samtalen med Martin Brygmann, ligesom balancegangen mellem en række forskellige kunstarter er kendetegnende for hans karriere.

- Jeg er først og fremmest komponist. Så vil jeg også påstå, at jeg er musiker – og kalde mig skuespiller og sanger. Det er ikke en prioriteret rækkefølge. Men komponist er det, jeg føler mig mest som, fastslår Brygmann, der direkte adspurgt også gerne vedkender sig at være entertainer og humorist.

- Mange af tingene lapper jo ind over hinanden. Som sanger kan man også sagtens entertaine og have humor i teksterne. Det er sådan én stor pærevælling, jeg beskæftiger mig med – som jeg er

så privilegeret at kunne beskæftige mig med. Tænk at få lov til det, siger Martin Brygmann og ligner faktisk en stor, glad dreng.

Et spørgsmål om tillid

Talent er afgørende, men sjældent nok. Martin Brygmanns talent er indlysende, men hvorfra har han fået modet til at kaste sig ud i så mange og forskellige genrer og projekter?

- Jeg har følt mig meget forkælet som barn – og meget elsket. Og det er jo ikke det værste, man kan føle sig. Den ubetingede kærlighed, fornemmelsen af at være elsket uanset hvad, det tror jeg sætter sig i et menneske, siger Martin Brygmann, den yngste i en søskendeflok på fire, og fortsætter:

- Mine forældres indstilling har været en afgørende faktor for, at jeg har haft den løbebane, jeg har haft. De sagde altid, at hvis vi var glade, var de glade. Det kræver stor tålmodighed af forældre, men sådan er vi opdraget – og dermed udstyret med en grundtilid til, at det er i orden at afprøve ting, man ikke nødvendigvis er hundrede procent sikker på lykkes.

Familielivet er fortsat den altafgørende base for Martin Brygmann, der også selv er far til fire. Den ældste, Ludvig, kommer tilfældigvis forbi og stikker hovedet ind og siger hej.

- Han er også begyndt at skrive musik og komponere, fortæller den stolte far, der opdrager sine egne børn ud fra barndomshjemets principper.

Selv var Martin Brygmann ikke mere end ni år, da han bestemte sig for, at han ville være trommeslager. Forældrene så roligt tiden an – og bakkede så sønnen fuldt op.

- Som tiårig fik jeg et trommesæt af mine absolut ikke velhavende forældre. Det var noget af en tillidserklæring, fastslår Brygmann, der holdt sig til trommerne i mange år – og selv investerede i et nyt trommesæt som fjortenårig. »

Annonce 4

Annonce 5

Men det var svært at leve af, og da Ludvig kom til verden, mente han, at det var på tide at udvise større ansvar.

- Så jeg skiftede til det meget sikre erhverv "skuespiller", siger Brygmann selvironisk og fortsætter:

- Men faktisk gik det strålende med at få arbejde lige der efter. Martin Brygmann optrådte blandt andet i kult-filmen *De skrigen-de halse* og hippie-satiren *Fede tider*. Men det var med satiregruppen Lex & Klatten, at han for alvor kom i rampelyset.

- Da vi lavede Lex & Klatten, skulle vi bruge noget musik, og det var ved den lejlighed, jeg fandt ud af, at jeg faktisk kunne lave musik. Førhen var det med at komponere meget hobbybetonet, siger Martin Brygmann, der på den måde vendte tilbage til musikken.

- Det var jo faktisk meget sent at komme i gang. Men jeg er en "late bloomer" – og det har jeg været rigtig glad for mange gange. Så kommer alt det der berømmelse senere, og man kan tage det i et roligt tempo. Det er ikke sundt at blomstre for tidligt, for det er umenneskeligt at skulle holde dampen konstant oppe – og så er der kun én vej. Det er ned, siger Martin Brygmann.

Et spørgsmål om tro

- Jeg synes, det er enormt ærgerligt, at angsten for fiasko er så fremherskende. Man kommer aldrig nogen vegne, hvis man ikke satser, ikke tror på noget og tør tage de prygl, der følger med, siger Martin Brygmann, der samtidig erkender, at han har været rimeligt forskånet for prygl.

- Jeg betragter mig selv som en meget heldig person. Mange af de ting, jeg har kastet mig ud i, kunne man sagtens brække nakken på. Men måske fordi man har haft troen på, at det nok skal gå, så er det lykket, funderer Brygmann og tilføjer:

» **DET ER EN SJOV BALANCE MELLEM AT STYRE PROCESSEN OG LADE VÆRE. LIGESOM MED EN KANO. MAN SKAL LIGE PADLE EN ENKELT GANG DÉR OG SÅ VIDE, HVAD KANOEN GØR AF SIG SELV – MAN MÅ IKKE TVINGE DEN**

- Men samtidig er jeg jo ikke ikke-bange for fiasko, og den der kreative frygt er også en drivkraft. Derfor er jeg ikke så bange, at jeg lader være, jeg bliver snarere draget af det uudforskede. Det er derfor, jeg laver så mange forskellige ting.

Troen på, at det nok skal lykkes, går igen i Martin Brygmanns måde at arbejde på.

- Det handler om ikke at rive armen om på det, man laver, for at opnå noget. Man skal turde give slip og lade det komme – tillade idéerne at komme. I nogle sammenhænge kræver det, at du samtidig er iskold, hvis du eksempelvis ved, at du skal aflevere et hit om en uge, siger Martin Brygmann og fortsætter snakken om balance:

- Det er en sjov balance mellem at styre processen og lade være – ligesom med en kano. Man skal lige padle en enkelt gang dér og så vide, hvad kanoen gør af sig selv – man må ikke tvinge den. Det kræver stor bevidsthed om, hvad det er, du gerne vil have båden til at gøre. Den bevidsthed er jeg så lykkelig for, at jeg har i meget af det, jeg laver. Ligesom jeg synes, at min intuition som regel virker for mig, og når man har oplevet det tilpas mange gange, så virker det jo selvforstærkende.

Meget af Martin Brygmanns arbejde består i bestillingsopgaver og projekter med en stram deadline. Men han har aldrig oplevet ikke at kunne aflevere til tiden.

- Egentlig tager en komposition mig ikke lang tid, når jeg først sidder ved klaveret. Men jeg tror, jeg bruger meget tid på at forberede mig. Når man har fået en opgave, og den ligger og rumler i »

MARTIN BRYGMANN

FØDT 25. januar 1963 i Kølvrå

TITEL Multikunstner – først og fremmest komponist

CIVILSTAND Gift og far til børnene Ludvig, Frida, Cornelia og Sørine

KARRIERE Den autodidakte Brygmann begyndte som trommeslager, men satsede i begyndelsen af halvfemserne i stedet på en skuespilkarriere. Har blandt andet medvirket i *Italiensk for begyndere* og TV2's julekalender *Jesus og Josefine*, som han også skrev musik til. Fra midten af halvfemserne var han en del af satiregrupperne Lex & Klatten samt Det Brune Punktum, og her tog han for alvor fat på karrieren som komponist. Martin Brygmann har skrevet musik til masser af film og tv, hele tre af hans sange er at finde i den nyeste udgave af Højskolesangbogen – og i juni 2009 udgav han *Brygmanns Bedste Sange*.

fakta

baghovedet, så bilder jeg mig ind, at der sker en slags ubevidst forberedelse. Og så handler det om at turde vente, til man er klar til opgaven – klar til, at det kan ske, siger Martin Brygmann.

Selvom Brygmanns arbejdsmetode kan virke flydende, så er han ifølge eget udsagn superperfektionistisk. Det viser sig blandt andet, når musikken skal mixes.

- Jeg kan finde på at svede over og bakse med detaljer, som ingen alligevel vil kunne høre i den færdige version. Heller ikke mig selv. Det er nærmest en sygelig perfektionisme, sådan helt OCD-agtigt [red., Obsessive Compulsive Disorder], fortæller Martin Brygmann med et skævt smil.

Et spørgsmål om timing

Vi har set ham gække ud som køkken-ikonet Kirsten Hüttemeier og skære mærkelige grimasser som alskens fiktive figurer i både Lex & Klatten samt Det Brune Punktums univers.

- Man kan godt sige, at humoren er en livsmission. Når du først én gang har fået folk til at grine, så vil du prøve den fornemmelse igen. Det er næsten som et narkotikum, forsikrer Martin Brygmann med vidt opspilede øjne.

Humoren i Lex & Klatten såvel som i Det Brune Punktum har ofte været grovkornet og kredset om tabuer.

- Det er pirrende at afsøge, hvor grænsen går – at balancere mellem sjov og katastrofe. Jeg bliver Rasmus Modsat, når folk fortæller vittigheder og forventer, at jeg pligtskyldigt griner, når vi planmæssigt ankommer til pointen. For mig handler humor i høj grad om det uventede, om at blive taget med bukserne nede, siger Martin Brygmann.

Han vedkender sig at være både melankolsk og rørstrømsk og bekræfter også, at netop dét er en del af humorens væsen.

- Det bliver bare så nemt klichéen om klovnene, der græder bag masken. Men både gråden og latteren er jo ukontrollerede følel-

»

Annonce 8

» **HUMOR HANDLER I HØJ GRAD OM TIMING – OGSÅ NÅR DET HANDLER OM, HVORNÅR MAN KAN LAVE SJOV MED HVAD**

sesudbrud og i den forstand beslægtede. Personligt er jeg da også både latter- og grådlabil. Jeg vil så alt andet lige bare hellere grine end græde, påpeger Brygmann.

Selvom han ofte forbindes med det grænsesøgende og grovkornede, så mener han i høj grad også, at man skal udvise situationsfornemmelse i sin humor.

- Jeg er ikke enig med dem, der mener, at man altid kan lave sjov med alt. Man skal udvise respekt for andre mennesker og ikke altid punktere alt med en skæg bemærkning. Få timer efter Michael Jacksons død flød det allerede med såkaldt sjove bemærkninger, og det stødte mig faktisk. Humor handler i høj grad om timing – også når det handler om, hvornår man kan lave sjov med hvad, understreger Martin Brygmann.

Lige her og nu kan man nyde de finurligt humoristiske tekster, der ledsager den imponerende række af hit-kompositioner på *Brygmanns Bedste Sange*. Fremtiden byder uden tvivl på lidt af hvert – og helt sikkert et soloshow, hvor indholdet endnu ikke er fastlagt. Men uden musik bliver det næppe.

- Jeg gør det, jeg allerhelst vil i mit liv. Jeg kunne ikke forestille mig ikke at lave musik mere. Jeg synes, det er så lækkert. Jeg har fundet det, som lige præcis gør mig allermost lykkelig at lave, fastslår Martin Brygmann. ■

HVIS DU VAR ET INSTRUMENT?

Så var jeg en basklarinet – eller er det en basobo? Nu kommer jeg i tvivl, men det er i hvert fald sådan et langt, tyndt instrument, der imidlertid buler lidt ud på maven – men jeg er også begyndt at træne.

HVIS DIT LIV VAR EN POPSANG?

Live and Let Die af Paul McCartney. Først lyder det som sådan en yndig popsang og nærmest lidt molagtigt – og så kommer det der pompøse omkvæd væltende. Der er en fantastisk spændvidde i det nummer.

DEN BEDSTE SANG DU HAR SKREVET?

Hmm ... ja, jeg plejer jo altid at sige, at det er *En kort en lang*.

ALLE TIDERS BEDSTE POPSANG?

Raindrops Keep Falling on My Head af Burt Bacharach – jamen, det er bare fantastisk!

Annonce 10